

BULLETIN

SINCLAIR
GEBRUIKERSGROEP
GRONINGEN/ASSEN

15e jaargang nr 1
januari 1988

SGG BULLETIN

IMPRESSUM

VOORZITTER/
PENNINGMEESTER/
VERHUUR:
Jan Arends
Heiligelaan 66
9636 CP Zuidbroek
tel: 0598 - 452247

Giro 5965342 t.n.v.
rekening SGG,
ZUIDBROEK.

SECRETARIS:
Martin den Hollander
Numero Dertien 8
9644 TV Veendam
tel: 0597 - 645474

VICE VOORZITTER/
VICE SECRETARIS:
Roelof Koning
Selwerdenstraat 26
9717 GK Groningen
tel: 050 - 3124298

VICE PENNINGMEESTER/
MATERIAAL COMMISSARIS:
Coen Ballintijn
B. Boermalaan 7
9765 AP Paterswolde
tel: 050 - 3091482

BESTUURSLEDEN:
mevr. F. Elstrodt
Rudy Biesma
Tonny Stap

Het lidmaatschap van onze gebruikersgroep bedraagt per kalenderjaar (jan-dec):
f 20,00 voor personen tot en met 17 jaar
en f 30,00 voor personen van 18 jaar en ouder.
De data van de SGG-bijeenkomsten (10 per jaar), staan in elk SGG-BULLETIN op de
'2 na laatste' pagina vermeld.

De SGG-club-diskettes zijn in de volgende formaten verkrijgbaar:
3.5 inch 40 tracks SS (OPUS) en 3.5 inch 80 tracks DS (DISCiPLE).
Ze kosten: f 5,00, uitgezonderd "TW3 DTP", die is f 10,00.
en "RWMS-DOS", die is f 7,50.
Verzendkosten f 2,50 per stuk, f 3,00 bij meer.

*U kunt lid worden van de SGG
DOOR U OP TE GEVEN BIJ DE PENNINGMEESTER.*

Het SGG-BULLETIN is een uitgave van de Sinclair gebruikersgroep Groningen/Assen.
Het geeft naast verenigingsnieuws, veel informatie over en voor de SINCLAIR en
SAM computers (Hardware, software, programma's, aanpassingen, uitbreidingen enz.)
Het SGG-Bulletin verschijnt 10 keer per jaar. (elke maand, met in juni en sept
gecombineerde juni/juli en aug/sept nummers).
De redactie is er trots op dat het blad nog steeds bijna volledig op de Spectrum
gemaakt word! Dit met behulp van Tasword III en een eigen DTP-programma.
Artikelen, listings, illustraties en andere inzendingen zijn voor de
verantwoordelijkheid van de inzender. De 'Type in' programma's zijn soms getest
maar ook dan niet gegarandeerd zonder fouten.
De gepubliceerde programma's worden meestal ook op clubdiskettes uitgebracht.
Overname van artikelen, illustraties en andere publicaties zijn uitsluitend
toegestaan met toestemming van de redactie en/of auteur.
De leden krijgen het SGG-BULLETIN gratis. Nabestelde oudere nummers tegen
kostprijs (copy+porto).
Niet-leden: Losse nummers f 4,00 . (nabestellen van oudere nummers á f 4,00).
Advertentiekosten (Sgg-tjes) voor niet-leden f 5,00.

*N.B. Als u een diskette/tape met kopij/software instuurt, vermeldt hierop dan
a.u.b. duidelijk uw eigen adres, zodat bij beschadiging van de enveloppe, de
diskette/tape weer bij de afzender terugkomt.*

VAN DE VOORZITTER

Hallo allemaal ,

Allereerst wil ik graag u en uw gezin een heel voorspoedig, gelukkig en gezond 1998 wensen.

Ook voor de vereniging hoop ik op een goed en gunstig jaar waarin wij samen de Sinclair computer aan de praat kunnen houden.

Zoals u in het decembernummer hebt kunnen zien, is het weer tijd om de jaarlijkse contributie te betalen. Voor een bescheiden bedrag kunt u ook dit jaar weer lid blijven.

Op het moment van schrijven hebben reeds 25 leden de acceptgiro ingevuld en overgemaakt. Hebt u dit nog niet gedaan, kijk dan nog even in het decembernummer naar de acceptgiro en vul deze in. Vanaf het februarinummer staat zoals gewoonlijk weer op de adreslabel het jaar van betaling vermeld.

Zaterdag 24 januari wordt de volgende bijeenkomst in Groningen gehouden. Tijd 10.00 tot 16.30 uur.

Een lange dag, zodat het dus ook voor de wat verder weg wonende leden de moeite waard is om langs te komen. Misschien tot ziens, met vr. gr.

Jan Arends

In dit nummer:

auteur

blz.

- Coverscreen: 15e jaargang	-- Impressum :	2
- Van de Redactie	:	4
- the Inter(natio)nal SAM	: SPC/WoMo-team	5
- verslag: 4e Holland Sinclair&Sam dag	: DOS for SAM-HD	7
- Ik en de Spectrum / Computer	: Johan Koelman	8
- ESKEEGETJES, ESKEEGETJES!	:	9 + 16
- SUC-session in Sindelfingen	: Ronald Raaijenn	11
- Brievenbus: Ferry Groothedde	: Spec. Club United	13
- Routes en plattegrond: Lange dag	: RPV-gebouw	14
- Andere Spectrum-emulatoren op de PC	: Ronald Raaijen	17
- Heet van de naald (Hot News)	: Wim de Graaf	19
- Ditjes en datjes	: SPC/WoMo-team	21
- Alch News: Inhoudsopgave issues 1-20 Part 2:	Andy Davis	22
- Bijeenkomsten: SGG / HCC / Rijswijk	:	26
- Reparatie adres	: Austermuhle / Rennefeld	26
- Buitenlands Nieuws, Handel, besteladressen Z80-emulator:		27

Sluitingsdatum copy:

Februari nummer: 24 Januari

Maart nummer: 28 Februari

REDACTIE ADRES: Johan Koning, Mieden 6, 9866 TM LUTJEGAST. tel: 0594 - 612807

SGG BULLETIN

REDACTIONEEL / INHOUD

Zoals U op de cover al hebt kunnen zien, zijn we begonnen aan de vijftiende jaargang, het 3e lustrum dus.

Voldoende reden lijkt me om van deze jaargang iets feestelijks te maken, alleen ben ik bij dat streven voor het overgrootste deel afhankelijk van uw inbreng. Leuke wetenswaardigheden, nieuwtjes, programma's, een helpende hand hier en daar, om kort te gaan, ondersteuning en input.

Het lijkt mij dat een Clubblad 'voor en door' de leden gemaakt hoort te worden, en naast verenigings-nieuws ook informatie voor en over de gezamenlijke hobby moet brengen.

Het verenigings-nieuws wordt meestal al wel aangedragen door het bestuur en/of de redactie, dus zou je van de leden op het gebied van de hobby-informatie enige inbreng verwachten.

Helaas gaat dat voor TWEE OF DRIE leden ook op!

Niet dat het jammer is dat die leden hun deel aan ons allen Bulletin bijdragen, maar dat het er zo weinig zijn.

Samen met die éne redacteur kunnen zij onmogelijk elk Bulletin volschrijven, niet met eigen werk en ook niet met vertaald werk uit andere Sinclair-bladen.

Op deze plaats wil ik dan ook mijn grote dank én bewondering uitspreken voor Ronald Raaijen en Johan Koelman die samen met Wim de Graaf menig Bulletin volschreven.

En wat als deze mensen afhaken, waar moet dan de Kopij vandaan komen? Telkenmale wordt mij door het bestuur voorgehouden: "Johan, als jij stopt met het Bulletin, dan is het met de club afgelopen!!". Aldus gechanteerd pers ik er dan maar weer een nummer uit. Maar met of zonder tegenzin, zelfs ik kan zonder kopij geen Bulletins vullen.

Dit nummer bevat veel Buitenlands-talige artikelen, waar voor ik in eerste instantie iets geregeld had om ze u vertaald aan te leveren, maar naar mijn mening zijn ze onvertaald en nog enigszin actueel nu meer waard dan over een half jaar vertaald en achterhaald.

Ook heb ik niet geschroomd om het tweede deel van de inhoudsopgave van de eerste 20 Alch News issues in dit nummer te plaatsen. Mochten er artikelen bij staan waarover u graag meer wilt weten, bestel dan bij Andy Davis (zie adres onder) het betreffende issue, of neem even contact op met de redactie misschien kunnen/mogen wij het betreffende artikel in het Bulletin plaatsen.

JWK.

Andy Davis, Alchemist Research
62 Tithe Barn Lane
Woodhouse, SHEFFIELD, S13 7LN
Great Britain.

THE INTERNA(TIONA)L SAM

Endlich da: Der SAM Emulator unter DOS

Ich, und ich weiß auch von einer Menge anderer Leute, haben viel Spaß mit dem Speccy Emulator Z80 auf dem PC gehabt, ein wirklich tolles Ding. Für den SAM gibt es auch einen Emulator auf dem PC, welcher aber nur unter Linux (oder anderen Unix Systemen) läuft. Nur sehr wenige Leute haben Linux auf ihrem PC und weil ich das auch nicht hatte, war der Weg zum SAM Emulator auch für mich gesperrt - schade.

Jetzt gibt es aber im Internet eine DOS-Version dieses Emulators, welche auf jedem PC laufen muß. Diese habe ich runtergeladen und getestet. Der Autor "warnt", es sei noch eine 'Alpha'-Testversion, bei der viele Dinge noch nicht funktionieren usw. Dennoch fang ich an, diese zu testen. Ich war erstaunt: Wenn dies die 'Alpha'-Testversion ist, dann kann ich die endgültige Version kaum erwarten, denn diese Testversion ist schon wirklich gut. Fast alles, was ich ausprobiert habe läuft und ich habe wirklich den Eindruck, an einem SAM zu arbeiten und nicht an einem PC. Ich habe Spiele, SAM-Supplements, Freds und Utilities ausprobiert wie z.B. FLASH, DRIVER usw. Trotz der Einschränkungen, was läuft, läuft erstaunlich gut.

SIMCOUPE ist ein einfaches '.exe' File. Dazu werden Kopien der beiden SAM 16K ROM-Bereiche ROM0 und ROM1 (Dank dafür an Andy Wright) mitgeliefert. Den Emulator startet man einfach, indem man 'simcoupe' eintippt und dann das 'OK' bestätigt. Und schon geht es ab mit dem Farbwechsel im Display und am Ende erscheint das bekannte erste SAM-Bild mit den 16 Farbbalken, sowie der SAM COUPE Copyright Meldung. 'SIMCOUPE' läuft unter DOS oder in einem WINDOWS 95 Fenster, es läuft jedoch nicht auf einem alten WINDOWS 3.1 oder NT Fenster. SIMCOUPE kann leider noch nicht direkt SAM Disketten lesen sondern benutzt stattdessen 780 KB 'Images' von SAM Disketten (dazu gleich mehr). Statt wie beim SAM eine Diskette in Drive 1 oder 2 zu stecken drückt man 'F6' und selektiert ein Image File für Drive 1 oder 2. Durch eintippen von 'Boot' bootet man nun das selektierte Image File vom gewählten Drive wie bei einer echten Diskette mit dem einzigen Unterschied, das der komplette Inhalt einer Diskette gelesen wurde. Wenn man z.B. ein Image von 'FRED79' selektiert und gebootet hat, erhält man eine genaue Sektor für Sektor Kopie der Diskette und es erscheint der Ladescreen von FRED 79 auf dem Bildschirm. Jede weitere

Operation ist identisch mit dem Laden von einer Diskette.

Die Frage ist nun, wie man ein solches 'Image File' von einer echten SAM Diskette generiert. Dafür brauchen wir ein anderes Programm mit dem bezeichnenden Namen 'SAMDISK'. Dieses Programm ist in der Lage, die mit 10 Sektoren formatierten SAM Disketten auf dem PC zu lesen. Also nochmal ins Internet und SAMDISK holen. Das Programm läuft auf dem PC, liest eine SAM Disk direkt und schreibt eine Kopie davon in ein File, welches als Image File nun einwandfrei von SIMCOUPE genutzt werden kann.

Die zweite Frage ist: Was läuft und was nicht? Emuliert wird ein 512 KB SAM mit bis zu 4 MB externem Speicher (Ramdisks funktionieren einwandfrei mit Masterdos). Alle 4 Bildschirmmodi werden unterstützt. Was noch nicht emuliert wird ist der Sound-Chip sowie der parallele oder serielle Port für den Drucker usw. Aber die Sound-Chip-Emulation sollte kurzfristig kommen und hoffentlich auch die Druckerport-Unterstützungen. Die SAM Mouse wird emuliert, ich konnte meine jedoch nicht ans Laufen bringen, konnte aber für manche Programme die Cursor-tasten benutzen.

Das einzige Programm, welches bei mir (bis heute) nicht läuft, ist 'MASTERBASIC'. Schade, ich benutze es sehr oft und so habe ich dies auch dem Autoren gemeldet und hoffe, das dieses Problem gelöst wird. Als 'plus' kann man auch statt des SAM einen Spectrum emulieren, was funktioniert, aber da ich für den Spectrum den 'Z80 Emulator' benutze, habe ich das nicht ausführlich getestet.

Es klingt alles sehr positiv, aber einen Haken gibt es doch: man braucht einen sehr schnellen PC. Auf meinem 100MHZ Pentium läuft die Emulation mit ca. 110%, fast ideal. Aber auf meinem 25MHZ 386 Notebook erreiche ich nur 7%, das ist so langsam, das es unbrauchbar ist. Ich denke, das man mindestens einen Pentium oder einen sehr schnellen 486er braucht, um diesen Emulator zu genießen. Für mich ist es eine große Freude am 'SAM' arbeiten zu können, wenn ich nicht zu Hause bin und NUR einen PC vor mir habe.

Ian D. Spencer, Fichtenweg 10c
53804 Much (Germany), Tel. 02245/1657

Anmerkend zu Ians Artikel möchte ich folgendes ergänzen: Auch ich habe mich voller Neugier auf diesen Emulator geschmissen. Auf unserem 70MHZ 486er Peacock läuft er schätzungsweise mit 90% schnell genug um Freude dran zu haben. Das Problem mit der Maus stellt sich mir nicht. Mit 'F5' "toggle" ich zwischen Tastatur und (PC-) Maus, funktioniert fantastisch.

Auch das Erstellen eines Image Files macht kein Problem. Nun soll man aber mit 'SAMDISK' auch ein Image auf eine vom SAM formatierte Diskette zurücladen können. Dies ist mir bisher noch nicht gelungen.

Alles in allem muß ich sagen, das der Emulator, wenn die "Kleinigkeiten" ausgemerzt sind, eine echte Alternative für SAM-Anwender "außer Haus" darstellt, genauso, wie manche Speccy-User den Lunter-Emulator (heimlich) auf der Arbeit installiert haben. Wo vom WoMo-Team

Das BLITZ-Magazin

Es gibt ja einige Diskmagazine für den SAM, die bekanntesten sind vielleicht SAM Supplement und FRED. Fast unbemerkt, zumindest in Deutschland, ist ein weiteres Diskmagazin erschienen. Es heißt BLITZ und inzwischen wurden 5 Ausgaben von PERSONA herausgegeben.

Was erwartet nun den SAM User? BLITZ bietet eigentlich alles das, was andere Diskmagazine auch haben: Aktuelle Nachrichten, Rückblicke, Programmbesprechungen, Spiele (auch was vom WoMo-Team, ist als PD auch direkt von uns zu bekommen), Utilities, Basic-Kurs... Also doch nichts besonderes?

Doch! BLITZ ist das mir bisher einzig bekannte Diskmag, bei dem seit Ausgabe 2 jedesmal eine SAM-Version eines Spectrum 128K Programms war, u.a. Auf Wiedersehen Monty, Impossamole oder Short Circuit. Hier kommt die gute Verbindung zwischen Malcolm Mackenzie von Persona und Andy Davis von Alchemist Research zum Tragen.

Wer an BLITZ interessiert ist: Eine Ausgabe kostet 2 Pfund, ein Abo auf 6 Ausgaben 12 Pfund, "double disk issues" 2,75 Pfund. Leider müssen wir "Festländer" immer 1 Pfund für den Versand zuzahlen. Ein Tip: Versucht, unter Berufung auf uns zu handeln. Falls ihr also BLITZ ordern oder abonnieren wollt, dann schreibt an:

Persona, c/o Malcolm Mackenzie
31 Ashwood Drive
Brandleholme
Bury BL8 1HF, England

QL Emulator auf PC

Nach Spectrum und ZX81 ist nun ein weiterer Emulator erschienen, der einen Sinclair-Rechner emuliert. Holla, es ist "QLAY", ein QL-Emulator von Jan Venema, der mit einem Koffer voll PSION Utility Software kommt. Zu erhalten ist er zum Preis von 1 Pfund bei 'Alchemist Emulators' und läuft sogar schon auf einem 386er mit 16MB RAM.

Die 'Great Giana Sisters' Geschichte!

Das Fanzine CLASSIX konnte exklusiv enthüllen, das einer der meist-gesuchten Spectrum-Titel, 'The Great Giana Sisters' in Wirklichkeit niemals im Spectrum Format veröffentlicht wurde.

Die mehrjährige Suche nach Spectrum Besitzern, die vielleicht eines der begehrten Exemplare dieser hochgehandelten Rarität hatten besitzen können, endete in der Tatsache, der wir nun alle ins Gesicht schauen müssen: die Produktion wurde seinerzeit gestoppt und das Programm gelangte nie in die Verkaufsregale.

Der Spectrum Experte und Software Sammler Robert Chilton fand heraus, das das Spiel gestoppt wurde, als Software-Gigant Nintendo ein legales Verfahren gegen US Gold wegen der Lizenz anstrebte.

Diese Aktion ereignete sich zwischen Mai und November 1988 und resultierte in einem Gerichtsurteil, welches die Spectrum Version aus der Produktion verbannte. Das Gericht befand, das das von Rainbow Arts produzierte Spiel zu viele Gemeinsamkeiten zum 'Super Mario Brothers' Spiel enthielt. Somit war US Gold die Grundlage zur Veröffentlichung entzogen, und wir Spectrum-User sind offensichtlich die Verlierer eines (sinnlosen) Verbots, denn 'Giana Sisters' war zuvor schon auf einigen gängigen Rechnern erschienen, und zwar Amiga, Atari ST und sogar C64.

Intensive Recherchen von Robert Chilton ergaben, das auch das Magazin CRASH, welches seinerzeit ein großes Review zu diesem Spiel lieferte (welches wohl auch die Grundlage für das Interesse an dieser 'Rarität' bildet) nie eine Review Kopie davon erhalten hat. Stattdessen erhielt Crash 4 Screenshots, aus welchem das Magazin das Preview bildete (ein sehr interessanter Aspekt, wenn man sieht, wie hier eine Bewertung entstand. Wo).

Doch dies ist noch nicht das Ende dieser Geschichte, denn Robert Chilton beweist noch folgendes:

Die beiden, die 'Great Giana Sisters' programmiert hatten, wechselten später zu Nintendo und arbeiteten dort. Leider weiß er deren Namen nicht, aber er vermutet, das die Programmierer aus Deutschland (!!) kamen.

"erobert" Bunnik

Man erlebt doch hin und wieder Überraschungen. Eine solche ergab sich für mich, als ich am 11.10. zum Treffen des HCC/SGG nach Bunnik fuhr. Eigentlich war der SAM bisher eher garnicht oder nur sehr schwach vertreten. An diesem Tag aber waren es mit meinem gleich vier. Und die anderen drei SAM-User, die sich dort eingefunden hatten, waren nicht von Pappe.

Zum ersten war dort Robert van der Veeke. Robert zaubert fantastische Grafiken auf den Bildschirm, diesmal zeigte er sogar Animationen, die die grafischen Fähigkeiten des SAM ebenso eindrucksvoll aufzeigen. Leider hat Robert Pech mit seiner Harddisk, sie produziert oft Track-/Sektorerrors. Tests in Holland haben inzwischen gezeigt, das nicht jede Festplatte zufriedenstellend mit dem Harddisk-Interface funktioniert. Aber vielleicht wird sein Problem bald gelöst.

Zweiter in der Runde war Martijn Groen. Martijn sammelt Spectrum 128K Emulationen und schreibt sehr viele Utilities, z.B. Ladeprogramme, u.a. hat er auch die Save- und Laderoutinen zum ZX81-Emulator geschrieben. Das funktioniert auch prächtig, zumal man die Programmnamen einfach per Mausklick anwählen und laden kann. Außerdem hat man die Wahl zwischen Laufwerk 1 und 2. Wer aber wie ich eine Festplatte benutzt, der steht vor der Tatsache, den Emulator zwar von der Festplatte laden zu können, jedoch nicht die Programme dazu. Ich habe Martijn darauf angesprochen, und es sieht so aus, als ob hier bald Abhilfe geschaffen wird.

Last but not least war Edwin Blink da. Edwin gehört zu den sehr aktiven in der SAM Szene, wer kennt z.B. nicht den legendären Mod-Player? Edwin überraschte diesmal mit einer Hardware-Entwicklung, die mich sehr interessierte. Er hat nämlich ein Harddisk-Interface entwickelt, welches so groß (oder besser gesagt klein) ist, das es in den SAM eingebaut werden kann. Dort sitzt es, mitsamt einer Harddisk (!), im Schacht wo sonst das zweite Laufwerk wäre. Traumhaft! Der SAM wird somit zum richtigen Kompaktgerät.

Edwin hat auch das DOS dazu gemacht, sodaß die Festplatte als Laufwerk 2 erkannt wird. Ansonsten ist das Prinzip gleich: Man legt sich Disk-Images von 800 KB Größe an, in die man nun ohne Umweg über das externe 1 MB-Memory seine Programme kopieren kann (so einfach wie von Laufwerk 1 nach 2). Ich finde, dies ist ein

Riesenschritt zur Festplatte für alle SAM-User, zumal die 1 MB-Erweiterung ja ohnehin kaum zu bekommen ist.

Edwin steht, wie ich, in Kontakt zu Persona, die für dieses Interface die Produktion übernehmen werden. Bleibt zum Schluß noch die Frage, was dieses Interface kostet. Nun, das steht noch nicht fest. Person schätzt den Preis zwischen 60-70 Pfund ein. Das wäre nach dem derzeitigen Kurs um die 200 DM, also nicht ganz billig.

Ich für meinen Teil werde mir die Sache noch überdenken, wenn der Preis reduziert werden kann. Wert erscheint mir diese Lösung allemal.

Fast hätte ich jetzt vergessen, das Edwin Blink auch die komplette Stromversorgung in den SAM verlegt hat, womit man ein stärkeres Netzteil benötigt. In seinem Fall ist es eines von Commodore. Ich habe übrigens eine alte Staubschutzhülle aus Plastik vom 64er am SAM. Paßt ausgezeichnet.

Ich denke, das wir aus Holland noch einiges zu erwarten haben.

Holland

Das Treffen in Bunnik

fand diesmal für die Spectrum-Freunde in ruhigerer Runde statt. Es waren nämlich kaum Speccys zu sehen. Na, vielleicht hat das Treffen auch nicht jeder gefunden, ein kleines Hinweisschild hätte sicher gut getan. Stark vertreten war dagegen der SAM (siehe SAM-Seiten). Dafür gab es aber reichlich Zubehör und Zeitschriften für den Spectrum zu kaufen. So wie ich mitbekommen habe, wechselten auch etliche Teile und Magazine ihren Besitzer.

Aus Deutschland waren vertreten: Peter Rennefeld, Dirk Küppers, Dirk Mayer, Wilhelm Dikomey, Rolf Baumann und "the most wanted horrible leader des SPC".

Gefreut hat mich persönlich die starke Präsenz des SAM, sowie das Wiedersehen mit "alten Bekannten", wie z.B. Rudy Biesma (hatte wohl eine Speccy-Auszeit genommen), Flora Elstrodt (konnte hoffentlich wieder etwas für den SAM begeistert werden) und Johan "ZX81-emulate" Koelman (schreibt zur Zeit an einem Spiel für den Spectrum). Und natürlich Johan und Roelof Koning (nochmals Gruß an Astrid!) als "offizielle" Vertreter des HCC/SGG.

Obwohl Bunnik nicht schlecht war, hoffe ich, daß das nächste Treffen wieder zahlreicher und in Houten stattfindet. Wo vom WoMo-Team

IK & DE SINCLAIR / COMPUTER: 1

- 1) In 1978 stonden er bij V&D en TANDY de eerste computers. Hierop heb ik mijn eerste kleine BASIC-programma's gemaakt. (o.a. GETALRADEN).
- 2) Mijn eerste computer was TRS-80 MC 10. Een kleine TRS-80 van TANDY met 4K geheugen, kleur en geluid. In 1981 te koop voor f 399,00.
- 3) In 1984 kocht ik een ZX Spectrum. Een vriend had er een en met name het gebruik van de keywords wekte bewondering op.
- 4) Als jongetje van 16 had ik alleen een krantenwijk. Paperboy was als spel nog niet uit, dus voor mijn werk was de computer niet te gebruiken.
- 5) In 1984 kostte de ZX Spectrum f 750,- met gratis software ter waarde van f 30,- (mijn eerste spel was dan ook TRASHMAN)
- 6) Proberen, proberen en nog eens proberen. Als eerste hoe je een copieerprogramma moet gebruiken.
- 7) De ZX Spectrum werd het meest gebruikt om spellen op te spelen. Iedereen in huis wilde wel een spelletje spelen.
- 8) Sommige spellen speel ik nog steeds, maar echt applicaties heb ik nooit gebruikt.
- 9) Er zijn mensen die de Spectrum geheel hebben afgeschreven, maar voorlopig is deze nog altijd eenvoudiger te gebruiken dan een PC en ben ik nog altijd virusvrij.
- 10) In mijn bezit is een ZX Spectrum issue 2 (IN-poort geeft 191). Daarbij een interface 1 met Microdrive. Verder heb ik een PC met emulator, welke via een kabeltje software met de Spectrum kan uitwisselen (heen en weer). Hierdoor werk ik voornamelijk op de PC en wissel e.e.a uit naar de Spectrum als dit nodig is.
- 11) Voornamelijk eigen programma's. Ik gebruik de Spectrum met name om een beetje te programmeren.
- 12) ^{web} Ik nog een harddisk over thuis. Een interface kan ik dus goed gebruiken, al is het maar omdat dan de Spectrum de voorkeur weer zal krijgen boven de PC. De emulator (Z80) is een knap stukje werk. Hier zitten heel wat uren in en is redelijk compleet. Zelfs een niet geregistreerde versie is goed te gebruiken. De prijs is, in vergelijking met een mij bekende C64...-emulator goedkoop.
- 13) De SGG heb ik pas in 1994 leren kennen. De HCC-groep kende ik al eerder. Ik stond verbaasd dat er nog net zulke fanaten als ik rondliepen.

- 14) Ik hoop dat de SGG nog lang bestaansrecht mag hebben.
- 15 en 16) Deze vragen vallen een beetje samen met 13 en 14.
- 17) In ieder geval een hoop gevloek en getier achter de PC. Probeer maar eens een UDG op de PC te programmeren!
- 18) Op het werk wordt met de PC gewerkt. Prive heb ik deze voor mijn werk niet echt nodig, hoewel er wel eens wat thuis gedaan wordt.
- 19) Ik gebruik relatief weinig van de PC. Ik maak mijn eigen programma's en meestal blijft het daarbij. Een groot probleem dat ook al eens beschreven is in het blad blijft de altijd stijgende behoefte van PRODUCENTEN (en dus niet de gebruikers) naar meer geheugen. Dit is voor mij de aanleiding geweest om te kijken hoelang ik met mijn PC nog door kan gaan zonder gebruik te hoeven maken van die geheugenvretende programma's die niet eens naar behoren werken.
- 20) Door mij goedgekeurde software. Dit is software die in ieder geval geheel zelfstandig kan draaien en niet bij voorbaat al aangeven dat er te weinig conventioneel geheugen vrij is. Hierdoor kan ik nog steeds voort met een harddisk van 100 MB !!!!!
- 21) Oh, heet dat software. Ik dacht al wat zie ik toch steeds voor stapels in die winkels liggen. Een programma bestaat tegenwoordig uit 3 CD-roms, een encyclopedie als handleiding 1 telefoonnummer van de hulpdienst, dat altijd in gesprek is en 2 geheugenuitbreidingschips.
- 22) Een computer is in de huidige wereld niet meer weg te denken, al vind ik de bewoner in de eerste straat van TRASHMAN wel de beste computerbezitter die er is.
- 23) Ik beschik over een aantal computers en daarbij ook over een aantal emulatoren. Voor de ATARI ST heb ik zowel een Spectrum als ZX81-emulator. Deze werken allebei goed. De ZX81 is echter een stuk makkelijker te emuleren. Hierdoor loopt deze ook op een betere emulatiesnelheid dan de Spectrum-emulator. Daarnaast heb ik voor de PC zowel XTENDER, de ZX81-emulator, als Z80. XTENDER heeft het nadeel dat hij op een 486 veel te snel loopt. Z80 is daarbij goed in te stellen. Verder heb ik een C64-emulator, maar deze is te duur om te registreren (\$ 70) en de shareware-versie is niet al te fijn om mee te werken. Uiteindelijk heb ik ook nog de ZX81-emulator voor de ZX Spectrum (ik ben tenslotte de auteur). Deze is gemaakt vanuit de vraag of het op de Spectrum mogelijk zou zijn op een redelijke snelheid een emulator te maken. En persoonlijk vind ik het een geslaagde proef. Ik kan dus gelijktijdig op 3 computers hetzelfde spel draaien zonder dat dit spel ooit voor de machines geschreven is (3D Monster maze op de ATARI, PC en Spectrum tegelijkertijd).

SGG BULLETIN

- 24) Ik ken mezelf. Door een modem buiten de deur te houden bescherm ik mezelf van torenhoge telefoonrekeningen en slaapte kort door overmatig surfen op Internet.
- 25) Eigenlijk nog nooit een gehad. Een collega van mij vroeg hoe hij zich kon wapenen tegen virussen vanaf Internet. Ik adviseerde hem een zakdoek om de telefoonhoorn te doen.
- 26) De ideale PC kan alle software van alle voorgaande computers draaien, eventueel onder een emulator. Hiermee wordt een groot deel van alle bestaande software gered van een ondergang die niet nodig is. Ikzelf ben door mijn emulator gefascineerd geraakt van de eenvoud en kracht van sommige ZX81-spellen.
- 27) De PC zal steeds meer apparaten in huis gaan sturen/vervangen. Een radio en TV zullen door de PC vervangen worden. Helaas zal de Spectrum/SAM hierin geen betekenis hebben. Nu al zijn er te weinig gebruikers van deze machines. Wellicht dat de ideale PC nog wat kan redden, maar dat is miniem.
- 28) Nauwelijks.
- 29) Geen antwoord
- 30) Ik mis de PC waarschijnlijk minder dan mijn Spectrum, dus is het verlies niet zo groot en er overheen te komen. Dit is mij al eens overkomen. Ik heb al een periode zonder gezeten nadat ik het moederbord had opgeblazen.

Johan Koelman

ESGEEGETJES

Aangezien ik in het bezit ben van een aanzienlijke hoeveelheid spullen van SINCLAIR computers, zoals zx81, spectrum, interfacer, drive's, QL-computer, verder de nodige software etc. welke geheel niet meer gebruikt wordt, verzoek ik u mij mede te delen of er bij de door u geleide gebruikersgroep mogelijk nog belangstelling bestaat deze zaken over te nemen.

Mocht er interesse zijn dan wil ik u inmdien gewenst een meer gepecificeerde opgave verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Chris C. Hartman
Lavendelstraat 32b
3135 TM Vlaardingen
0104701158

SUC-SES(SION) IN SINDELFINGEN

Het 6de treffen van Suc-session vond deze keer plaats in het plaatsje Sindelfingen, vlak onder Stuttgart in Duitsland.

Hier staat de Mercedes Benz Fabriek! die van die Baby?

In de late avond van de 14de november haalde ik Johan uit Lutjegast op, om gezamenlijk naar het Treffen toe te gaan.

Na een afstand van 750 km gereden te hebben, kwamen we vroeg in de morgen bij het Hotel Residence aan.

Die Thomas zoekt elke keer wel dure plaatsen uit voor z'n meetings. Gelukkig hadden wij als zuinige 'Ollanders' ons natje en droogje bij ons.

Wij waren natuurlijk nog te vroeg zodat we het stadje nog wat konden bekijken.

Toen we ons om ongeveer 10 uur weer bij het hotel melden, troffen we in de kantine Norbert Opitz, die zat te genieten van zijn onbijs. Aangezien hij de vorige avond al gekomen was en in het hotel had overnacht, kon hij ons precies vertellen waar we moesten zijn.

Terwijl we onze zaken instaleerden stonden er al een paar tafels met opstellingen, maar was er nog geen mens te bespeuren.

Pas veel later ($\pm$ 12 uur) kwamen de eersten binnen.

De totale opkomst die dag was ongeveer 25 personen, niet slecht vergeleken met 't vorig jaar, maar toch wel weinig.

Is het feit dat de zaal diep onder de grond lag (2-diep in de kelder), en daardoor niet voor iedereen even gemakkelijk te vinden was, misschien de reden geweest?

Ook op deze dag zag je eigenlijk weer de zelfde bekende gezichten als op de andere meetings, veel nieuwe mensen zie je weinig komen.

Onder de aanwezigen waren oa. Thomas & Sandra, Fred, Lezcek uit Wenen, Peter Rennefeld, Jean Austermuhle, Manfred, Martin, Dirk en Eckhard.

Buiten de interface voor een PC-toetensenbord aan de Speccy (uit Czech Republiek !!), was er niet veel nieuws te zien.

Er waren interne- en externe versies te koop (90-100 DM).

Johan kocht een interne versie, deze zal door een Technaut wel eerst ontleed worden.

Lezcek kocht een externe, maar ging die al rap omruilen tegen een andere externe, aangezien die eerste niet goed met zijn PC-bord werkte.

Er was niets nieuws te vinden op Software gebied! ook in de Oost-Europese landen valt het schijnbaar droog.

Ook op het gebied van de verkoop van oude hard- en software was het slecht zaken doen.

Johan verkocht nog wel de helft van z'n overtollige (dubbele)

oude tijdschriften, en ik nog een Spectrum+ maar verder was de handel stil. Het loont haast niet de moeite meer om zaken voor de verkoop mee te nemen.

Want de meesten die op deze bijeenkomsten komen hebben alles al, en anderen willen het blijkbaar niet hebben, zelfs niet voor een lage prijs.

B.v. een Philips kleuren monitor voor de Spectrum 128 die slechts 80 DM!! moest opbrengen, ging onverkocht weer mee terug.

Bij Peter Renenfeld kon je wat ter reparatie geven, hij had z'n soldeerbout meegenomen.

Zelf had ik mijn Spectrum archief bij mij, en heb er in de begin uurtjes wat aan kunnen werken, tot dat Manfred kwam, en we samen enkele nieuwe projecten & emulators door namen.

Verder hielden we de conversatie gaande in ons aller beste Duits.

De sfeer was gemoedelijk, de zaal was groot genoeg voor ons allen.

Maar geef mij toch maar een wat eenvoudiger zaal, en een wat beter betaalbare horeca afdeling, maakt het wat gezelliger!

Tegen 16 uur had ik het al wel gezien en begon vast wat in te pakken. Maar het probleem is dan om Johan zover te krijgen! Want die begint dan net lekker te kletsen met enkele mensen. En zie hem daar dan maar eens weg te krijgen.

Heb ik het volgende op gevonden! Begin 2 uur eerder dan je weg wilt vast in te pakken.

(O, is dat de reden waarom jij altijd zo lang over het inpakken doet, al die tijd sta ik uit verveling met Jan en alleman maar wat te kletsen. Johan).

Dus om 18 uur gingen we weer richting Groningen, gek, maar je ziet toch nergens in Zuid-Duitsland die plaats aangegeven?

(Nou ja op die ene keer na dan, maar dat was ook nog fout gespeeld "Groenigen" en richting zuiden, dus daar heb ik Ronald voor alle zekerheid maar niet op gewezen. Johan).

Na enkele uren rijden en nog

ergens wat gegeten te hebben, kwamen we ter hoogte van Keulen in in de mist.

Door deze extra lastige factor (de laatste loodjes enz. ....) en een paar uur slapen vanwege de opkomende vermoeidheid, kwamen we pas zondag in de vroege morgenstond weer in Lutjegast aan.

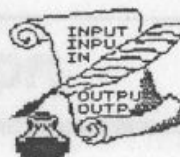
Na 36 uur en 1700 km dook ook ik mijn bed in.

En mijn laatste gedachte was:

Wat zijn wij Spectrum gasten toch raar volk.

Ronald Raaijen.

Euroclubs United

Correspondentieadres: Dekemastrijtje 34, 9011WG Jirnsum
04-11-1997 / 18:28

Geachte (ex-)collega's,

Zoals ik al eerder had laten weten, is het nu definitief afgelopen met de samenwerking met een zeker persoon in Sheffield, en daarmee heeft hij -in plaats van de SCB te redden van de ondergang- die ondergang bespoedigd. Hij wordt bedankt.

Maar ik zou ik niet zijn als ik mijn talent niet zou benutten. Mijn ervaring met het maken van een clubblad komt nu ten goede aan een club die ik aan het oprichten ben: 06-PIEP, een club voor pieperbezitters (onder piepers verstaan we: Maxers en [text]buzzers). Het lidmaatschap kost f15 per jaar, maar wie daarbij met de Sponsorloterij meedoet ten gunste van ons, betaalt f10. Het gironummer: 2050941.

Va onze langdurige samenwerking heb ik nog één verzoek aan jullie: Zou je hieraan aandacht willen besteden in jullie blad? Het adres staat bovenaan (briefhoofd), en wie informatie uit eerste hand wil hebben, kan 065-9875321 bellen (f1 per oproep, maar waarom zou je - daar hoor je alle informatie die hierboven staat). Als tegenprestatie kan ik jullie in 06-PIEP noemen (dat is de naam van zowel de club als het blad).

Een voorbeeld van de informatie die we geven:

Wist je dat je een Maxer veel goedkoper kunt oproepen dan normaal? Als je een computer + modem gebruikt betaal je bijna de helft minder. Ook als je alleen maar een nummer wilt doorgeven kan het goedkoper: Wacht niet het eind van de meldtekst af, maar begin meteen (en snel!) in te toetsen. Leg daarna zo snel mogelijk de hoorn weer neer, en klaar. Je hebt dan goede kans dat nog niet alle 14 eenheden (f2,35) zijn afgeschreven (bij een buzzer worden ze afgeschreven voordat de meldtekst begint, dus daar helpt deze truc niet).

Mocht je me willen bellen over dit of dat, dan kun je dat doen op werkdagen behalve dinsdag, bij voorkeur vlak voor 12 uur, want dan sta ik op het punt met de lunchpauze te beginnen, maar ik ben er nog wel. Het nummer is 058-2127103.

Groeten,

Ferry

ROUTEBESCHRIJVING**SGG Groningen-Assen**

Misschien geheel overbodig, maar voor alle duidelijkheid toch maar even: Na afloop van de meestal korte maar gezellige vergadering is de rest van de avond een gewone gebruikers-bijeenkomst. Een dubbele reden om te komen.

PLAATS VAN HANDELING:

Het gebouw van de Reuma Patiënten Vereniging (RPV). Dit is zeer centraal gelegen vlak bij het hoofdstation van de NS.

ROUTEBESCHRIJVING (zie ook het kaartje):

Met het openbaar vervoer:

Ga met bus of trein naar het hoofdstation van de NS. loop vanuit de stationshal links over het perron naar de luchtbrug. Met de luchtbrug bereikt u de achterkant van het station. volg daar het voetpad dat aan de andere kant van de weg schuin naar rechts loopt. Na 100 meter moet u linksaf en vlakbij de hoek is de RPV gevestigd in de begane grond van een woonhuis.

Met de auto vanuit zuidelijke en westelijke richtingen:

Komt u met de auto uit de richtingen Drachten of Assen ga dan bij het Julianaplein (eerste stoplichten vanaf beide richtingen) richting Centrum. Vanaf Drachten is dit links en vanaf Assen rechtdoor. meteen hierna gaat u rechts naar beneden. Bij de stoplichten gaat u rechtsaf en na ongeveer 400 meter is het aan de linkerhand.

Idem, vanuit het oosten:

Komt u uit de richting Winschoten, ga dan bij de electriciteitscentrale linksaf de ringweg op. Neem nu de eerste afslag naar beneden en ga bij de stoplichten rechts. na 500 meter gaat u linksaf (vlak voor het spoorwegviaduct). U vindt de RPV na ongeveer 200 meter aan de rechterkant.

Vanuit noordelijke richtingen:

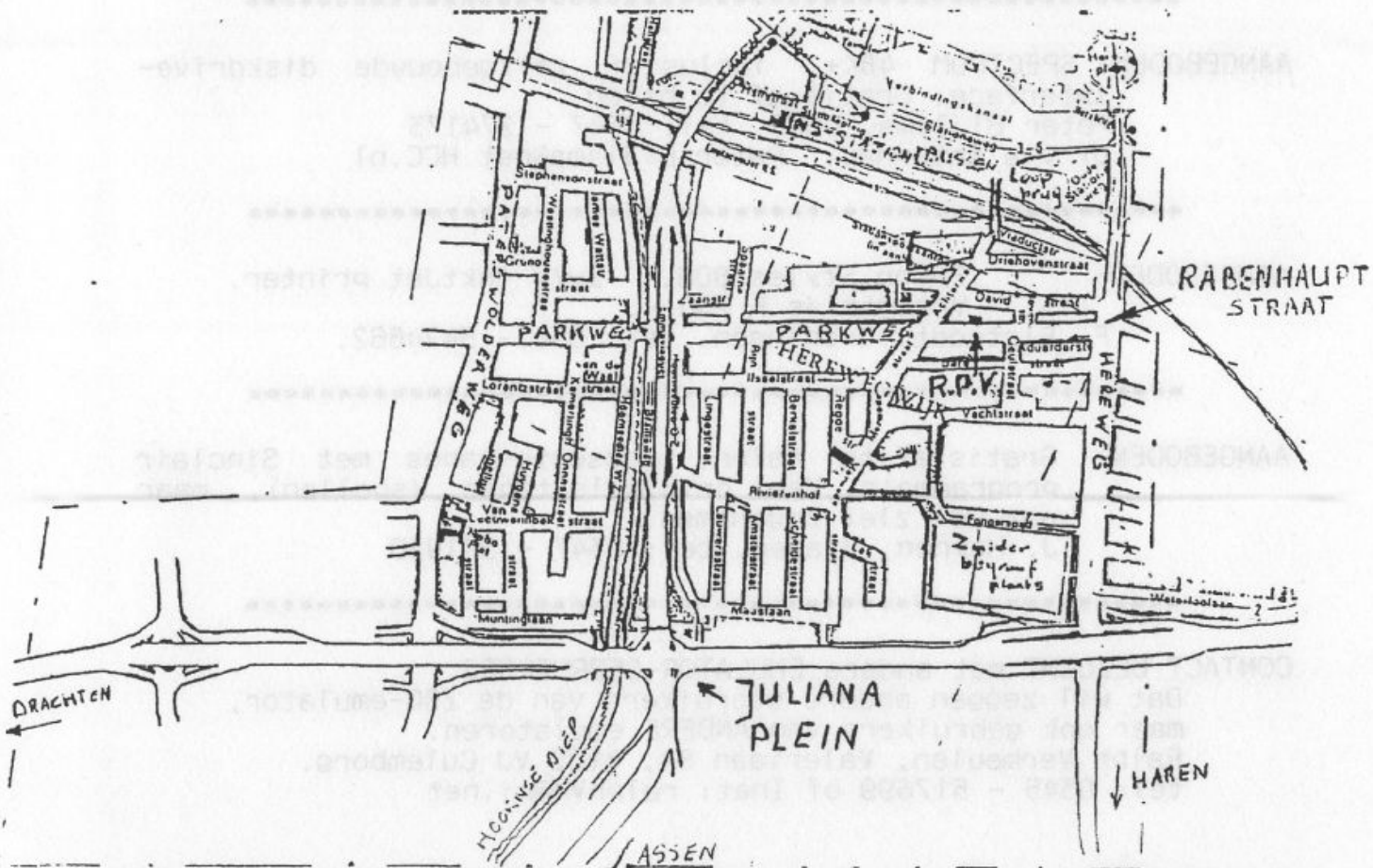
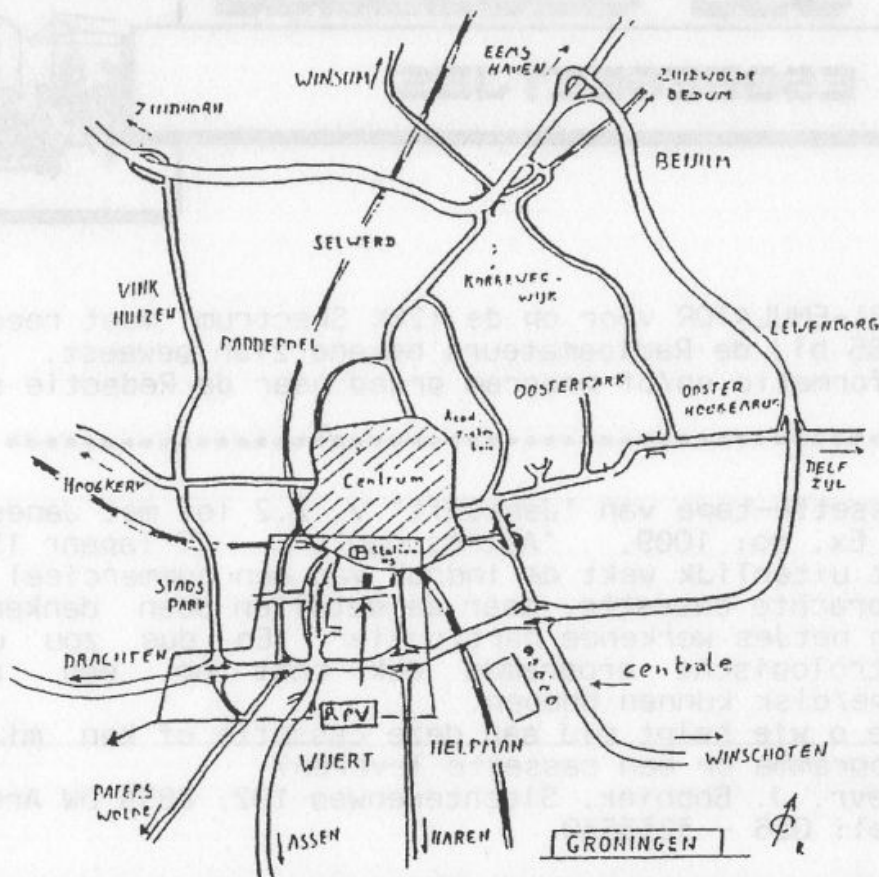
U rijdt over de ringweg richting de centrale en volgt daarna de aanwijzingen voor de oostelijke richtingen.

Tenslotte nog het adres van de RPV:

Rabenhauptstraat 45
Groningen
tel: 050 - 261379

WEGWYZER SGG

GEZOCHT: ZX81-EMULATOR voor op de 128K Spectrum, moet reeds in 1985 bij de Radioamateurs bekend zijn geweest.
Informatie en/of program graag naar de Redactie sturen

*****

GEZOCHT: Cassette-tape van "Janesoft" v. 2.2 (of met Janesoft?)
Ex. no: 1009, "Astroscoop", ?? Taper 15 ??
Het uiterlijk wekt de indruk van een commercieel uitgebrachte cassette, maar de getallen doen denken aan een netjes werkende particulier. En dus zou u dit astrologische programma ook best op een andere tape/disk kunnen hebben.
Wie o wie helpt mij aan deze cassette of kan mij het programma op een cassette leveren?
Mevr. J. Bobbink, Slochterenweg 102, 6835 DW Arnhem.
tel: 026 - 323539

*****

AANGEBODEN: SPECTRUM 48K+, inclusief zelfgebouwde diskdrive-interface. Gratis af te halen.
Peter Bijlsma, GOOR. tel: 0547 - 274173
of via internet: Peter.Bijlsma@net.HCC.nl

*****

AANGEBODEN: Epson Styles 800, Zw/W inktjet printer.
Vraagprijs F 250,-.
F. Elstrodt, Groningen. tel: 050 - 5424662.

*****

AANGEBODEN: Gratis af te halen, cassette-tapes met Sinclair programma's, Veel originele tapes (spellen), maar ook wel zelf opgenomen.
J. Heynen, Vianen. tel: 0347 - 371930

*****

CONTACT GEZOCHT met andere EMULATOR-GEBRUIKERS.
Dat wil zeggen andere gebruikers van de Z80-emulator, maar ook gebruikers van ANDERE emulatoren.
Ralph Vermeulen, Valeriaan 84, 4102 VJ Culemborg.
tel: 0345 - 517699 of Inet: ralphVM@pi.net

SPECTRUM EMULATOR NU GRATIS ?

Naast de ons wel bekende Z80-emulator zijn er vele anderen gemaakt. Ook voor Sinclair/Spectrum emulatie bestaan er meerdere. Twee daarvan wil ik hier eens wat nader belichten

Als eerste de X128-emulator, gemaakt door James McKay.

Op het ogenblik is versie 8 al verkrijgbaar!

Deze emulator is ontstaan uit ergenis door enkele bezwaren bij de Z80-emulator.

Zoals:

- * Je moet er voor betalen!! ondanks dat de prijs niet erg hoog is zijn er veel! mensen/studenten die daar tegen aanhikken.
- * Slechte 128k sound emulatie.
- * Slechte updates-informatie-service van Gerton Lunter.

En dus schreef hij er zelf maar even een.

Het is een PD uitgebrachte emulator en hij draait onder DOS, met DOS4GW.

De Emulator kan allerlei Spectrum modellen aan, van 48K t/m +3.

Zelfs de Russische klonen Pentagon en Scorpion!!!

Bijzonder is dat hij een Betadisk emulatie heeft.

Ook de multiface 128 is er in ondergebracht.

Al met al een volwaardige Spectrum-emulator, jammer genoeg geen Opus of +D disk emulatie. (wie, oh wie, schrijft die eens?)

Na het laden kom je in een 128k mode terecht.

Het drukken van F1 geeft een menu.

Met de cursor-toetsen of ESC+functie-toest heb je diverse instellingen en mogelijkheden snel ter beschikking.

B.v.: F5 geeft de mogelijkheid om Z80/SNA/SLT files in te lezen

F7 kan TAP/VOC/TZX files aan.

F12 doet iets met betadisk emulatie. (liefhebbers proberen maar)

F10 doet een Quit to DOS!! Erg goed!, maar af en toe onhandig als je van huis uit een Z80-gebruiker bent.

Het enige min punt is dat in F5- & F7-mode de file-manager wat onhandig is, maar dat is misschien een erg persoonlijke mening.

Of je met deze emulator ook tape files kan inlezen/wegschrijven via de Sound-card weet ik niet (heb ik nog niet geprobeerd).

Conclusie:

Wie een goede (gratis) Spectrum-emulator zoekt die zowel Z80-, Tap-, als andere files kan inlezen heeft aan dit programma een goeie.

Daarnaast zijn er regelmatig gratis updates te verkrijgen.

Als tweede de: ZX-Jam Spectrum-emulator.

Deze Dos Spectrum-emulator werd geschreven door J.A. Moreno uit Spanje.

(Vermoedelijk om de zelfde redenen als James McKay aangeeft).
En ook deze emulator is PD en dus gratis te verkrijgen!

De Emulator probeert een echte 'Spectrum op een TV' te emuleren.
Dat wil zeggen met een lijnen beeld! Nou dat is knap storend op een SVGA monitor.

Gelukkig zit ook hier onder F1 een menu verborgen, en kan je daar de video mode (F8) veranderen. (naar een voor jou betere weergave).

Zelf heb ik hem maar even op 372x282 51hz no lines ingesteld.

Deze emulator heeft een 48k-, 128k- en een Pentagon-mode.

En je kan Z80 en Tap files inladen met toets F3 & F2.

Files kunnen in slow en fast mode worden ingelezen.

Ook een reload van de snap is mogelijk.

Het save van snaps gebeurt met toets F4.

Wat op valt is de goede sound emulatie zowel in de 48K- als in de 128K-mode.

Vooraf het geluid in 128K-mode van deze emulator is zeer goed, een van de redenen waarom hij geschreven is, was het tegenvallende geluid van de Z80-emulator.

Hoewel de emulator van origine speciaal voor een Gravis Soundkaart gemaakt is, kunnen er verschillende sound mogelijkheden worden gekozen.

Ook leuk is dat een Z80 Debugger is ingebouwd.

Net als bij de X128 is ook hier F10 de QUIT!

Het laden van een TAP file in slow mode gaat echt slow zelfs op mijn 120 mhz laptop pentium computer.

Daarentegen gaat het in Fast mode werkelijk snel!.

Wat erg leuk is dat er onder toets F11 een monochrome Z/W zit !!

Toets F12 doet iets met rare kleuren in de border.

De file manager voor selecteren van een file onder F2 en F3 is veel mooier dan in X128.

Conclusie:

Voor het gewone spelletjes gebruik op een PC, is deze emulator zeer beslist ook aan te bevelen.

Wel dient U over een beetje moderne PC te beschikken (vanaf 486), om echt alle mogelijkheden volledig te kunnen benutten.

Ronald Raaijen.

Volgende maand een artikel waarin Ronald (wegens tijdgebrek) zijn schrijverschap voor het SGG-Bulletin beëindigt, hetgeen voor de club een groot gemis zal zijn.

Wie, o wie neemt zijn uitdaging aan ???

(Red.)

HEET VAN DE NAALD (HOT NEWS)

SUC-SESSION STOPT ....

In oktober '97 vernamen we dat Suc-session (Spectrum User Club) en Scene+ (Austrien Sinclair Club) per ingang van 1 Januari 1998 zouden gaan samen werken.

Voor de leden van SUC zou dat betekenen dat hun blad (Suc-session) nog slechts 2-maandelijks zou verschijnen, maar dat dat gecompenseerd zou worden door toevoegen van Scene+ als coverdisc. Dus eigenlijk twee bladen voor de prijs van één.

Ook Scene+ zou daarom nog slechts 2-maandelijks verschijnen, wat dat voor gevolgen voor de leden van ASC zou hebben is ons op dit moment nog (steeds) niet duidelijk.

Er zijn twee mogelijkheden:

In het ene geval zouden de ASC-leden net zo veel moeten gaan betalen als de SUC-leden en krijgen ze dan ook Suc-session bij de Scene+ disk.

In het andere geval krijgen de ASC-leden dus slechts 6 issues per jaar maar zouden dan ook slechts de helft van het 'oude' abonnements-geld hoeven te betalen.

Welke van die beide mogelijkheden het zou worden, of dat ze allebei toegepast zouden kunnen worden, zodat de leden kunnen kiezen is ons (zoals reeds eerder vermeld) niet duidelijk.

In november '97 op het treffen in Sindelfingen kwam dit ook nog ter sprake tussen Fred (SUC), LCD (ASC) en onze eigen Johan.

Op het punt van uitwisseling zou het betekenen dat de clubs waarmee SUC en ASC allebei een ruilabonnement onderhouden, nog maarde helft zouden krijgen van hetgeen ze voordien kregen terwijl ze toch 2 ruil-abonnementen onderhielden. Johan verzekerde ze dat dit voor de SGG-G/A geen probleem was. Uiteindelijk zijn die ruil-abonnementen naast uitwisseling ook bedoelt als wederzijdse ondersteuning, zodat de totale Sinclair & Sam wereld er voordeel bij zou hebben.

Groot is/was dan ook de verbazing toen mij het bericht bereikte dat Suc-session stopt .... met alle ruilabonementen. Wie als Club nog info van SUC bekomen wil moet maar lid worden vinden zij. Om eerlijk te zijn wou ik dit bericht pas geloven toen Johan het mij zwart op wit liet lezen.

Wat een hufterig gedrag zeg, een vorm van grootheidswaanzin misschien?

Ik weet niet of LCD van Scene+ (ASC) er net zo overdenkt als die gasten van SUC, of heeft hij misschien nog slechts een ondergeschikt rol binnen het trio (Thomas, Fred en LCD).

Ook weet ik niet wat de reactie van het bestuur van de SGG-G/A op deze zaak is, wel weet ik zeker dat ik, waar ik van plan was weer een overzicht van de andere bladen te schrijven, ik dat beslist niet meer over Suc-session zal doen.

SGG BULLETIN

Wist u trouwens,

Dat Suc-session zijn naam aan Johan dankt,
Dat Johan op speciaal verzoek van Thomas allerhande koopwaar
mee naar Findelsingen sleepte,
Dat dit niet de eerste keer was dat Johan hand en span
diensten voor SUC verrichtte.
Dat Johan erg veel tijd en werk gestoken heeft in het helpen
maken van Scene+ tot Mooie disc-magazine dat het nu is!
Dat LCD in september van Johan nog 2 diskettes (160 files) en
in november zelfs 3 diskettes tot de rand toe gevuld met
materiaal voor Scene+ (240 files !!!) kreeg ???

En dan nu dit, doet je je toch wel afvragen waar die gasten nu
helemaal mee bezig zijn. Het lijkt meer een Suckels-session.

Nu zal Johan over dit soort dingen niet gauw klagen (zeker ook
niet vanwege zijn redacteurschap), maar mij krijg je met dit
soort schofterig gedrag wit heet (en dat zonder naald!)

Al met al lijkt mij dit de meest geschikte manier om de Spectrum
scene kapot te maken, en dat kan toch niet de bedoeling zijn?
Alhoewel Thomas heeft eens gezegd dat hij pas met de Spectrum
stopt als hij de laatste overblijvende Spectrum liefhebber zou
zijn, misschien wil hij dat op deze manier bereiken ??

Hoe dan ook, verwacht van mij geen informatie meer over SUC
en/of Suc-session. (Voorlopig gun ik LCD het voordeel van de
twijfel).

En Johan zal in de toekomst, als hij van hen inderdaad geen info
meer ontvangt, ook wel niets meer over SUC en/of Suc-session
meer te melden hebben neem ik aan.

Dus lijkt het er op dat het wat Filderstadt aangaat, over en uit
is !!

Natuurlijk kunt u zich als geïnteresseerde zelf bij SUC
abonneren, maar eerlijk gezegd lijkt mij dan de SPC een veel
betere en betrouwbare club/partner om mee in zee te gaan.

Na meer dan een jaar in het Bulletin over deze clubs en bladen
geschreven te hebben (en altijd positief!)

vindt ik dat ik mijn mening over deze gang van zaken, ook wel in
het Bulletin mag geven. (Gelukkig was Johan dat met me eens).

Als laatste wil ik nog even op merken dat bovenstaande artikel
natuurlijk geheel en al mijn eigen persoonlijke mening weergeeft,
en dit ook ik alleen voor dit artikel verantwoordelijk te stellen
ben.

Hopenlijk zijn er in de rest van dit jaar leukere dingen te
berichten, in elk geval wil ik jullie toch nog:

EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

toewensen,

Wim de Graaf.

DITJES EN DATJES, DITJES EN ..

Eine Festplatte für den Spectrum aus England?

Noch unter dem Vorbehalt, nicht übermäßige Hoffnungen zu erwecken, war zu lesen, das es Harddisk-Interface-Platte für den Spectrum in England gibt. Ähnlich wie beim SAM mußte man sich dann allerdings eine eigene Festplatte und ein Netzteil besorgen. Mal schauen, ob was draus wird.

Sinclair 128 Keypads

Das ominöse, von kaum jemandem je gesehene Sinclair 128 Keypad war schon oft Bestandteil von interessanten Gesprächen. Das Interesse an ihm konnte nun wieder einen Aufschwung erleben. Wenn ich den vorliegenden Text richtig interpretiere, dann gibt es dieses nämlich doch, wenn auch in etwas anderer 'Verpackung'.

Eine Firma namens 'Hydrafeed' mit Sitz in Milton Keynes, England benutzt ein Gerät mit 6 Knöpfen für eine (In England gebräuchliche?) 6-polige Telefonverbindung aus eigener Produktion: ein 'Multifeed Short Magazine Bar Feed type ML-1'.

Halt, sagt da sicher manch Sachkundige, nur 6 Knöpfe? Richtig, das sind zuwenig, aber: dieses Gerät ist für 9 Knöpfe vorgesehen!

Alchemist will Kontakt zu dieser Gesellschaft aufnehmen, um an weitere detaillierte Informationen zu kommen. Auch bei uns ist sicher Interesse an weiteren Informationen vorhanden. Wir werden mit am Ball bleiben.

'Colour Lines' Tip

Viele von euch kennen (und mögen) das russische Spiel "Colour Lines", bei dem man gleichfarbige 'Münzen' zusammenbringen muß. Ebenso viele haben aber auch ein Problem mit dem Spiel, wenn sie keinen Kempston-Joystick haben oder benutzen, das Spiel wird praktisch unspielbar. Matthew Westcott hat zumindest eine Lösung gefunden, die Plus D User erfreuen wird, der Kempston-Joystick kann durch folgende Pokes abgeschaltet werden. Ob diese Pokes auch ohne Plus D funktionieren, haben wir nicht ausprobiert: POKE 57976.62 und 57977.0.

Impact Software nicht mehr auf den Spectrum

Wieder hat uns ein fähiges Spectrum-Mitglied den Rücken gekehrt. Diesmal ist es Paul Howard, der unter den Label 'Impact Software' manch gute Spiele und Programme, wie z.B. IBIS (Plus D Oberfläche) für den Spectrum herausgebracht hat. Paul Howard konzentriert sich zukünftig auf die Programmierung am PC.

Hier had uw kopij kunnen staan.
(Idee van R.R. , uitvoering: JwK)

SGG BULLETIN

ALCH NEWS INDEX: PART 2

This second part also covers issues 1 - 20

ALCHEMIST RESEARCH INFORMATION:

Preliminary AR / AN details	AN	1	
How AR is run	AN	4,	p110
APD Launch	AN	4,	p120
APD update	AN	5,	p110
APD grows	AN	7,	p110
Changes to AR	AN	9	
History of AlchNews, issues 1-9	AN	9	
How new AlchNews logo was made	AN	9	
Frequently asked questions	AN	9	
AlchNews price breakdown	AN	9	
AR quits the IEBA	AN	11,	0
SAM arrives and is binned!	AN	12,	1
How APD is run	AN	13,	6
Demon Hacker's holiday at AR	AN	13,	14
AR launches Star Users Club	AN	14,	1
AR gets permission for INPUT	AN	14,	14
AR on Internet	AN	15,	1
AR takes over SCB	AN	16,	1
AR changes	AN	17,	1
New staff to run ASW	AN	17,	1
AR granted rights to GREMLIN	AN	17,	1
Guest visitors to AR	AN	18,	3
Data Protection Registrar	AN	19,	4
Ferry Groothedde is SAM Editor	AN	19,	7
The Stockport Meet	AN	19,	12
ABCD Awards and more visitors	AN	19,	28
Modifying AlchNews (Z80) to TAP	AN	19,	61
Press Complaints Commission	AN	20,	0
AlchNews health advice	AN	20,	2
Des Tyler reports	AN	20,	5
Alchemist Research on TV	AN	20,	7
Alchemist Research 1996 survey	AN	20,	10
Alchemist Research on Internet	AN	20,	39

REVIEWS:

Antillis Mission	AN	2,	p176
Stunt Car Racer	AN	2,	181
Wheels of Fire compilation	AN	2,	183
Hisoft Basic	AN	2,	187
Doomsday	AN	3,	165
Spellunker 1	AN	6,	110
Spectrum Gold - Steven Mullen	AN	6,	140
Terrormolinos	AN	7,	141
Spellunker 3	AN	8,	120
What Now	AN	8,	141
Tasword systems	AN	10	
+D Utilities collection (early)	AN	10	
TMF1 demo	AN	10	

SGG BULLETIN

Sinclair News 3	AN 10
Spellunkler 5	AN 10
Vision's World of demos	AN 11, p 2
Fish review	AN 11, p 5
Sinclair Classic	AN 12, p 2
Eurovision Eurotrash	AN 12, 2
Spectrum +3 Tasword utils	AN 12, 3
CP/M	AN 12, 5
Bumper Boogie Pack	AN 12, 7
+3 Utilities	AN 13, 14
CP/M	AN 13, 16
+3 Utilities	AN 13, 18
DU52	AN 13, 19
Maxisweep & CP/M utils	AN 14, 8
Prestel	AN 14, 15
Tobos versus Uschi compilers	AN 14, 19
Slowdos	AN 14, 27
Booklet A6	AN 14, 27
Syntax	AN 14, 27
Womo 23 collection	AN 14, 27
Traffic Lights game	AN 14, 27
+3 Doctor and Disckit	AN 15, 25
Classics? Best & worst games	AN 15, 39
Maxiprint ribbon re-inker	AN 16, 27
All Formats Show - Worksof	AN 15, 44
Games with odd scenarios	AN 16, 53
Clipart collection	AN 16, 59
Amiga Spectrum emulator	AN 19, 15
Multiface Collection	AN 19, 27
Speccy Sensations II review	AN 19, 59
Microdrive Utility collection	AN 19, 64
Voice Controller hardware	AN 19, 66
Sinclair Computer User tapezine	AN 20, 11
Speccy Sensations 1996 CD	AN 20, 17
Spectrum Game Finder Service	AN 20, 33

BOOKS:

Star Wreck (i)	AN 9
James Herbert	AN 10
Star Wreck (ii)	AN 10
Computer engineers pocket book	AN 10
Richard Laymon - Savage	AN 11

TUTORIALS:

Ramdos - Ramdisk simulator	AN 10
Specword - Word processor	AN 12, p 8
Tobos - Basic compiler	AN 13, 15
Fireview 2 (i)	AN 13, 15
GAC	AN 14, 12
Fireview 2 (ii)	AN 14, 21
DLAN	AN 15, 3
Encoding Tasword 2 files	AN 15, 16
Editview 2	AN 15, 22
YS Megabasic (i)	AN 15, 27

SGG BULLETIN

Powerprint (i)	AN 15, p 33
Uniscroll	AN 15, p 34
Lifeguard	AN 15, p 37
Converting Tasword filetypes	AN 16, 18
Powerprint (ii)	AN 16, 20
YS Megabasic (ii)	AN 16, 23
Converting Tasword files (ii)	AN 16, 26
DLS	AN 16, 31
Keydefine	AN 16, 31
Using Tasword 128 on emulator	AN 18, 19
PFN Tutorial by Dave Fountain	AN 19, 2
Soundtracker by Dave Fountain	AN 19, 44
Night Raider Instructions	AN 19, 44
Bigshot key guide, by P. Warr	AN 19, 59
Microdrive Utilities Collection	AN 19, 64
Snapread 4a/b snap loader	AN 19, 72

STAR USERS CLUB:

Introduction	AN 14, p 1
Ribbon prices	AN 14, 3
Overline 'bug' cured	AN 15, 4
Machine prices	AN 15, 4
DIP Switch settings	AN 15, 4
Ribbons	AN 15, 4
Modifying Tasword 128	AN 15, 14
Modifying Tas128 2nd char set	AN 16, 25
Ribbon prices (3/96)	AN 19, 19
EPSON Printer codes	AN 20, 9

MUSIC:

Zen and the Art of Noise (i)	AN 16, p 45
Music Maestro	AN 16, 46
Music, Maestro, MIDI	AN 18, 11
Soundtracker by Dave Fountain	AN 19, 44
Zen and the Art of Noise (ii)	AN 18, 27
Zen and the Art of Noise (iii)	AN 20, 52

KEYPAD / AUX SOCKET PROJECTS:

Magic Button (i)	AN 2, p167
Magic Button (ii)	AN 3, 130
Magic Button (iii)	AN 7, 132
Magic Button (iv)	AN 13, 10
Magic Button / Hey you device	AN 15, 10
Hey you device (ii)	AN 16, 5

SUPERNATURAL / THE UNEXPLAINED:

Crack City - Reincarnation	AN 14, p 20
Crack City - Time travel	AN 16, 33
More Time travel	AN 16, 43
Crack City - Deja Vu	AN 18, 15
Psychic Phenomenon - P.Howard	AN 18, 21
A Change of Spirits story	AN 18, 47
The Alchemist Foundation humour	AN 19, 18
The Alch Files, Packman Lane	AN 19, 41
The Sheffield BUFORA meet	AN 20, 18

SGG BULLETIN

Paradox short story
Mother Earth story

AN 20, p 24
AN 20, p 29

+D INFORMATION:

+D Bug in save exposed	AN 9
ASCII areas in +D DOS	AN 9
First BetaDOS bug fix	AN 10
Loading from +D in MC	AN 11, p 2
+D Bug buster - more bugs	AN 11, 7
Modifications to Opus emulator	AN 12, 4
Modifying Gens3.51 to +D	AN 12, 5
Miktor's +D Tutor	AN 12, 6
More +D DOS fixes	AN 12, 10
+D versus +3 - buing guide	AN 13, 3
Undocumented +D commands	AN 13, 5
+D Hook codes	AN 13, 8
Rescuing a damanged +D catalogue	AN 15, 18
+D Problems and dangers	AN 16, 16
Repairing and replacing +D drive	AN 17, 16
+D Error messages	AN 18, 16
Snapread, Version 1	AN 19, 8
Teledisk +D compressor	AN 19, 43
Plus D message guide	AN 19, 62
Snapread, Version 4a / 4b	AN 19, 72
Bulk formatting of +D disks on PC	AN 20, 49
DISCDOS explained, +D commands	AN 20, 54

+3 INFORMATION:

Spectrum +3 Tasword utils	AN 12, p 3
CP/M	AN 12, 5
+D versus +3 - buing guide	AN 13, 3
Good external +3 disk drives	AN 13, 11
+3 DOS Masterclass (i)	AN 13, 12
+3 Utilities	AN 13, 14
CP/M	AN 13, 16
+3 Utilities	AN 13, 18
DU52	AN 13, 19
Maxisweep & CP/M utils	AN 14, 8
+3 DOS Masterclass (ii)	AN 14, 11
+3 DOS Masterclass (iii)	AN 15, 21
+3 Doctor and Disokit	AN 15, 25
Installing MF3 internally to +3	AN 16, 57
ABBA switch on the +3	AN 17, 29
DISCDOS review and give away	AN 19, 5
DISCDOS full version's commands	AN 20, 54

TASWORD / WORDPROCESSING:

Fixes to PCG system	AN 13, p 5
Specword - Word processor	AN 12, 8
Encoding Tasword 2 files	AN 15, 16
Converting Tasword filetypes	AN 16, 18
Converting Tasword files (ii)	AN 16, 26
Using Tasword 128 on emulator	AN 18, p 19
Converting PC files to Tasword	AN 19, p 6
Printing via the emulator	AN 19, p 60

BIJEENKOMSTEN

In het: RPV gebouw
RABENHAUPTSTRAAT 45
GRONINGEN
Telefoon: 050 - 5261379

DATA SGG-GRONINGEN/ASSEN :

	zaterdag	24 januari	van 10.00 - 16.30 uur	Lange dag
**	zaterdag	28 Februari	van 10.00 - 15.30 uur	HOUTEN !
	zaterdag	28 maart	van 14.00 - 17.30 uur	
	zaterdag	25 april	van 14.00 - 17.30 uur	
	zaterdag	23 mei	van 10.00 - 16.30 uur	Ledenverg.!
	zaterdag	20 juni	van 14.00 - 17.30 uur	

N.B. De samen met de HCC-sgg te houden bijeenkomsten vallen dit
Jaar in Februari en September-of-Oktober.

HCC-sgg bijeenkomsten in 1997:

	zaterdag	3 januari	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.
**	zaterdag	28 februari	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN. **
	zaterdag	?? april	van 10.00 - 15.30 uur	in BUNNIK.
	zaterdag	30 mei	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.
	zaterdag	18 juli	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.
**	zaterdag	?? sept/okt	van 10.00 - 15.30 uur	in BUNNIK.
	zaterdag	7 nov	van 10.00 - 15.30 uur	in HOUTEN.

In het Kantoorgebouw van de HCC: de Molen 24, te HOUTEN.
N.B. de data van april en sept/okt zijn nog niet bekend.

RIJSWIJK: Elke 2e en 4e woensdag van de maand, om 19.00 uur.

adres: "Bovenveen", Spinozalaan 310, VOORBURG.

BUITENLAND:

15 nov 1997: SUC-treffen in Filderstadt, Germany.

Pinkster-weekend 1998: SPC-treffef in Monchen-GladBach, Germany.

REPARATIE ADRES

Jean Austeruhle,
Sternwartstrasse 69,
D-40223 Dusseldorf,
GERMANY.
tel/fax: 02131-69733
off tel: 0211-395460

Peter Rennefeld
Genhodder 19
D-41179 Mondchengladbach
GERMANY

BUITENLANDS NIEUWS

Ach News komt niet meer 4x per jaar uit maar nog slechts 3x.
De reden is tijdgebrek en minder kopij.
Alch News issue 26 is sinds het begin van dit jaar verkrijgbaar.
N.B. PC-bezitters met Sinclair-emulaie opgelet!!!
Er bestaat sinds enige tijd ook een PC-versie van Alch News, die
zeker de moeite van het bestellen waard is.

De 4e NORHTERN SINCLAIR & SAM SHOW in Wetherby, England staat al
weer voor de deur.

Datum zaterdag 28 februari '98.

Ook nu weer lijkt dit een groot succes te gaan worden.
Voor de eerste keer in het bestaan van dit gebeuren zal er dit
keer, naar het zich laat aanzien, helaas geen Nederlandse
vertegenwoordiging zijn.

Informatie van u naar ons toe is van harte welkom. JWK.

*****

IN- en VERKOOP van:

2e. handse apparatuur, boeken, handleidingen en/of software.

F.P. Vink, Zuiderkruis 49, Veenendaal. tel: 0318 - 550708 .

Z80 EMULATOR V3.05

Hebt u vragen over de Emulator,
of wilt u hem bestellen, dan kunt u schrijven aan:

Gerton Lunter, P.O. Box 2535, 9704 CM GRONINGEN. (Netherl.)

Hebt u echter haast dan gaat het sneller via:

Brian Gaff, address: BG Services
62 Roebuck Road
CHESSINGTON KT9 1JX
Great Britain

DRUKWERK

REDACTIE-ADRES:

J.W. KONING

MIDDELLAND 5

9866 TM LUTJEGAST

tel: 0594 - 612887

